

10.8.2018

Dnro 1324/00.08/2018

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Viite Lausuntopyyntönnne 19.6.2018 (MMM018:00/2018)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI KESTÄVÄN METSÄTALOUDEN MÄÄRÄAIKAISEN RAHOITUSLAIN MUUTTAMISESTA

Suomen metsäkeskus toteaa pyydettyinä lausuntona muutosluonnoksesta seuraavaa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi kestävän metsätalouden määräaikaista rahoituslakia (34/2015, jäljempänä *rahoituslaki*) lisäämällä siihen säännös, joka mahdollistaisi automaattisen päätöksenteon myönnettäessä tukea taimikon varhaishoitoon, nuoren metsän hoitoon ja terveyslannoitukseen. Päätökset voitaisiin tietysti edellytyksin tehdä sähköisesti käyttämättä esittelymenettelyä. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi muutoksenhakua koskevaa säännöstä korkeimman hallinto-oikeuden antaman lausunnon perusteella. Lausunto liittyy maakuntauudistuksen täytäntöönpano koskevaan hallituksen esitykseen (HE 14/2018 vp.).

Metsäkeskus pitää esitettyjä muutoksia perusteltuina. Sähköisen paikkatiedon ja tietojärjestelmien nopea kehittyminen mahdollistavat hallintoasioiden käsittelyn automatisoinnin ja työn tuottavuuden olennaisen parantamisen. Rahoituslain nojalla tehdään paljon rahamääräisesti pieniä päätöksiä tuen myöntämisestä taimikon varhaishoitoon, nuoren metsän hoitoon ja terveyslannoitukseen. Tuen myöntämisen edellytysten olemassaolo on niissä useimmiten mahdollista varmistaa metsäkeskuksen metsätietojärjestelmään sisältyvien tietojen perusteella. Lisätietojen ja täydennysten pyytäminen on tarpeen suhteellisen pienessä osassa hakemuksista. Pääosa hakemuksista voidaan myös hyväksyä sellaisenaan. Sama koskee tuettavien toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen metsäkeskukselle toimitettavia toteutusilmoituksia ja niiden perusteella tehtäviä päätöksiä tuen lopullisesta määrästä. Automaattisen päätöksenteon salliminen tilanteissa, joissa hakemuksissa ja toteutusilmoituksissa esitetyt tiedot eivät ole ristiriidassa metsäkeskuksen käytettävissä olevien sähköisten tietojen kanssa ja joissa tuen edellytykset muuten ovat sähköisten tietojen perusteella olemassa, on tarkoituksenmukaista eikä vaaranna hakijoiden oikeusturvaa. Ehdotettu automaattinen päätöksentekomenettely mahdollistaa huomattavat kustannussäästöt varsin pienillä tietojärjestelmien kehittämispanoksilla.

Esitysluonnoksen mukaan automaattisesti voitaisiin tehdä päätöksiä taimikon varhaishoidon, nuoren metsän hoidon ja terveyslannoituksen tuen myöntämisestä. Luonnoksesta ei käy ilmi, että automaattista päätöksentekoa voitaisiin käyttää tehtäessä samoista töistä tuen maksamiseen liittyvä rahoituslain 30 §:n mukainen päätös tuen lopullisesta määrästä. Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan tuen maksamiseen liittyvien päätösten automatisoimista voidaan kuitenkin perustella samoilla näkökohdilla kuin tuen myöntämisspäästöstenkin tekemistä automaattisesti. Tuen lopullista määrää koskevat päätökset perustuvat toteutusilmoituksilla metsäkeskukselle toimitettaviin tietoihin, joita on mahdollista verrata metsäkeskuksen käytössä oleviin sähköisiin metsävara- ja muihin metsätietoihin. Jos toteutusilmoituksella esitetyt tiedot pitävät paikkansa ja tuki voidaan maksaa niiden perusteella, päätös taimikon varhaishoidon, nuoren metsän hoidon ja terveyslannoituksen tuen lopullisesta

10.8.2018

Dnro 1324/00.08/2018

määrästä tulisi metsäkeskuksen näkemyksen mukaan voida tehdä automaattisesti. Metsäkeskus ehdottaa, että esitysluonnoksen 31a §:n ensimmäiseen virkkeeseen lisättäisiin seuraava lihavoitu teksti:

*Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) 14 §:n 3 momentista poiketen taimikon varhishoidon, nuoren metsän hoidon ja terveyslannoituksen tuen myöntämispäätös **sekä päätös tuen lopullisesta määrästä** voidaan tehdä automaattisesti.*

Vastaavasti myös esitysluonnoksen perusteluja tulisi täydentää tuen maksamista ja siihen liittyvää tuen lopullisesta määrästä tehtävää päätöstä koskevilla teksteillä. Esimerkiksi perustelujen kohdassa 2.1 (*Automaattisesti tehtävät päätökset*, s. 3) täydennys ehdotus lihavoidulla tekstillä:

*Tarkoituksena on, että jatkossa taimikon varhishoidon, nuoren metsän hoidon ja terveyslannoituksen tuen myöntämispäätös **ja päätös tuen lopullisesta määrästä** voidaan tehdä automaattisesti. Ehdotetussa pykälässä poikettaisiin siten metsäkeskuslaissa säädetystä asian ratkaisemista esittelyssä koskevasta vaatimuksesta.*

Esitysluonnoksen perustelujen (s. 3 ja 7) mukaan automaattinen päätöksenteko olisi mahdollista, kun tuen myöntämisen edellytyksenä olevat seikat ovat tarkistettavissa metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä. Järjestelmien välisten rajapintojen kehittyessä on mahdollista, että kaikki sähköisesti metsäkeskuksen käytettävissä oleva tieto ei enää tule osaksi metsätietojärjestelmää, vaan metsäkeskus voi käyttää viranomaisten tietojärjestelmiä teknisen käyttöyhteyden kautta. Tämä olisi hyvä ottaa huomioon perusteluissa esimerkiksi seuraavasti:

*Tarkoituksena on mahdollistaa tuen myöntäminen automaattisen tietojenkäsittelyn avulla silloin, kun tuen myöntämisen edellytyksenä olevat hakemuksessa **ja toteutusilmoituksessa** ilmoitetut seikat ovat tarkistettavissa suoraan metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä **tai viranomaisen tietojärjestelmästä, joka on metsäkeskuksen käytettävissä sähköisen rajapinnan kautta.***

Perustelujen (s. 3) mukaan asia siirtyisi ratkaistavaksi esittelymenettelyssä, jos jokin tuen myöntämiseen liittyvä hakemuksessa ilmoitettu seikka ei kävisi ilmi metsäkeskuksen tietojärjestelmästä. Tietojen puuttumisen sijasta kysymys on metsäkeskuksen näkemyksen mukaan pikemminkin siitä, että hakemuksessa tai toteutusilmoituksessa esitetyt tiedot ovat ristiriidassa metsäkeskuksen käytössä olevien sähköisten metsätietojen kanssa tai että metsätiedoista käy ilmi jokin seikka, jonka vaikutusta tuen myöntämisen tai maksamisen edellytyksiin on selvitettävä. Tällainen tilanne kuvataan esitysluonnoksen kohdassa 3.3 (*Ympäristövaikutusten arviointi*, s. 6), jonka mukaan hanke siirrettäisiin manuaaliseen käsittelyyn, jos vertailun perusteella todetaan hankkeen alueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan ympäristön kannalta merkittäviä alueita.

Metsäkeskus ehdottaa, että perustelutekstiä sivulla 3 muutettaisiin esimerkiksi seuraavasti (poistettava teksti yliviivattu, uusi teksti lihavoitu):

***Jos hakemuksessa tai toteutusilmoituksessa esitetyissä tiedoissa olisi esimerkiksi puutteita tai ristiriitaisuuksia verrattuna metsäkeskuksen käytettävissä oleviin sähköisiin tietoihin** Jos jokin tuen myöntämiseen liittyvä hakemuksessa ilmoitettu seikka ei käy ilmi metsäkeskuksen tietojärjestelmästä, asia siirtyisi ratkaistavaksi noudattaen edellä selostettua esittelymenettelyä.*

10.8.2018

Dnro 1324/00.08/2018

Muutoksenhakusäännökseen esitetyistä muutoksista metsäkeskuksella ei ole huomautettavaa.

Ari Eini
johtaja
Suomen metsäkeskus

Liitteet

Jakelu Kirjaamo MMM

Tiedoksi Kirjaamo Metsäkeskus
Anna Rakemaa, Metsäkeskus
Janne Uitamö, Metsäkeskus
Aki Hostikka, Metsäkeskus